

Öröklésekkel kapcsolatos korlátozások – különleges szabályok - Belgium

TARTALOMJEGYZÉK

- 1 E tagállam joga szerint vonatkoznak-e gazdasági, családi vagy szociális megfontolások miatt az örökléssel kapcsolatos vagy arra kiható korlátozásokat megállapító különös szabályok az e tagállamban található ingatlanok, bizonyos vállalkozások vagy más, különleges vagyontípusok öröklésére?
- 2 E tagállam joga szerint az öröklésre irányadó jogra tekintet nélkül is alkalmazni kell-e ezeket a különös szabályokat a fent említett vagyontípusok öröklésére?
- 3 Tartalmaz-e különleges eljárásokat e tagállam jogrendszere a fent említett különös szabályok betartásának biztosítására?

1 E tagállam joga szerint vonatkoznak-e gazdasági, családi vagy szociális megfontolások miatt az örökléssel kapcsolatos vagy arra kiható korlátozásokat megállapító különös szabályok az e tagállamban található ingatlanok, bizonyos vállalkozások vagy más, különleges vagyontípusok öröklésére?

A polgári törvénykönyv (*Code civil*) 745^{quater} cikke különös szabályokat állapít meg arra az esetre, ha valamely vagyontárgy tulajdonjoga megoszlik az örökgyónak csak a tulajdonjogot megszerző leszármazói és a haszonélvezeti jogot szerző túlélő házastársa között.

Főszabály szerint a túlélő házastárs vagy az egyik haszonélvezeti joggal terhelt tulajdonos kérheti a haszonélvezeti jog teljes vagy részleges megváltását, vagyis az egyik fél a másik féltől megveheti a haszonélvezettel terhelt tulajdonjogot vagy a haszonélvezeti jogot.

Bizonyos vagyontárgyak azonban kivételt képeznek e szabály alól:

- A haszonélvezeti jog megváltását a családjogi bíróság (*tribunal de la famille*) megtagadhatja, ha ez valamely üzleti tevékenység vagy szakmai tevékenység érdekeinek súlyos sérelmével járna.
- A túlélő házastárs vagy túlélő bejegyzett élettárs hozzájárulása szükséges, ha az ingatlanban a hagyaték megnyíltakor a család életvitelszerűen lakott és annak bútorait életvitelszerűen használta.

A polgári törvénykönyv 745^{octies}. cikke a bejegyzett élettárs érdekében hasonló védelmet biztosít olyan ingatlan és annak bútorai tekintetében, amely a család közös lakhatását szolgálta.

Ezen túlmenően a polgári törvénykönyv 915bis. cikke a hagyaték egy részére kötelesrészt (vagyis egy fenntartott részt) állapít meg a túlélő házastárs érdekében, valamint kimondja, hogy a kötelesrésznek legalább arra az ingatlanra és annak bútoraira ki kell terjednie, amelyet a család életvitelszerűen használt.

Amennyiben a hagyaték részben vagy teljes egészében egy mezőgazdasági üzemet foglal magában, a közvetlen leszármazói vonalba tartozó örökösök, értébecslés alapján, átvehetik a mezőgazdasági üzemet képező ingó és ingatlan vagyont (a folyamatos működés elősegítése érdekében a mezőgazdasági üzemek öröklésére vonatkozó szabályokról szóló 1988. augusztus 29-i törvény [*loi du 29 août 1988 relative au régime successoral des exploitations agricoles en vue d'en promouvoir la continuité*] 1. cikke).

Ha mezőgazdasági üzem sem részben, sem egészben nem képezi a hagyaték részét, a hagyatékban azonban olyan ingatlanok találhatóak, amelyek az örökgyó mezőgazdasági üzemének részét képezték, és a közvetlen leszármazói vonalba tartozó egyik

örökös ezeket az ingatlanokat jelenleg a saját mezőgazdasági üzemén belül működteti, ez az örökös szintén átveheti ezeket az ingatlanokat értékbecslés alapján, figyelemmel a polgári törvénykönyvnek a túlélő házastárs és a túlélő bejegyzett élettárs jogait megállapító rendelkezéseire (az 1988. augusztus 29-i törvény 1. cikkének harmadik bekezdése).

Végezetül a kis értékű hagyaték öröklési szabályairól szóló 1900. május 16-i törvény (*loi du 16 mai 1900 sur le régime successoral des petits héritages*) 4. cikke megállapítja, hogy amennyiben a hagyaték részben vagy egészben olyan ingatlanokból áll, amelyek tekintetében a teljes „kataszteri jövedelem” (névleges bérletidj-bevétel) nem haladja meg az 1565 EUR-t (a törvény 1. cikke), a polgári törvénykönyv 1446. cikke által a túlélő házastársnak biztosított jogok sérelme nélkül az egyes közvetlen leszármazó örökösök és – amennyiben alkalmazandó – az örökhagyótól nem elvált vagy jogilag nem külön élő túlélő házastárs, értékbecslés alapján, átveheti azt a lakóingatlant, amelyben az örökhagyó, a túlélő házastársa vagy egyik leszármazója a halál bekövetkeztekor lakott, annak bútorait is beleértve, vagy átveheti azt a házat, bútorokat és telket, amelyet a házban lakó személy személyesen a saját céljaira használt, a mezőgazdasági berendezéseket és a földműveléshez használt állatokat, vagy azokat a javakat, nyersanyagokat, szakmai felszerelést és egyéb tartozékokat, amelyeket kereskedelmi, kisipari vagy ipari tevékenységre használtak.

2 E tagállam joga szerint az öröklésre irányadó jogra tekintet nélkül is alkalmazni kell-e ezeket a különös szabályokat a fent említett vagyontárgyak öröklésére?

E rendelkezések kötelezőek, arról azonban a jog kifejezetten nem rendelkezik, hogy a vonatkozó jogszabályokra tekintet nélkül alkalmazhatóak-e.

3 Tartalmaz-e különleges eljárásokat e tagállam jogrendszere a fent említett különös szabályok betartásának biztosítására?

E jogok biztosítására számos eljárás létezik:

- A haszonélvezeti jog megváltására irányuló kérelem elfogadása a családjogi bíróság által: a családjogi bíróság a haszonélvezet megváltását és a korlátozásmentes tulajdonjog megszerzését elutasítja, ha ez valamely üzleti vagy szakmai tevékenység érdekeit súlyosan sértheti, vagy a kérelemnek helyt ad, ha az ügy konkrét körülményeire tekintettel az méltányosnak tűnik (a polgári törvénykönyv 745*quater* cikkének (2) bekezdése).
- Mezőgazdasági üzem átvétele: ha az érdekelt fél vagy az egyik hitelezője ilyen irányú kérelmet terjeszt elő, a családjogi bíróság értékbecslést rendel el. A bíróság e célból egy vagy több szakértőt jelölhet ki (1988. augusztus 29-i törvény 4. cikkének első bekezdése – a javasolt sorrend a 3. cikkben található). Ha az átvétel módját vitatják, vagy valamelyik érdekelt fél megtagadja a hozzájárulást vagy nincsen jelen, a családjogi bíróság legalább 15 nappal előre megidézi az érdekelt feleket vagy a jogi képviselőiket. A kitéűzött napon az érdekelt felek az őket idéző bíró elnöklete alatt találkoznak. A tanácskozással akkor is sor kerül, ha arról egy vagy több érdekelt fél hiányzik. Amennyiben alkalmazandó, a tanácskozáson elnöklő bíró közjegyzőt jelöl ki, hogy járjon el a távollévő fél helyett, vegye át a neki járó tulajdonrészeket, illetve igazolja e tulajdonrészek átvételét. A közjegyző díját az a fél fizeti, akinek a képviselőjében a közjegyző eljár. A bíró elbírálja a jogvitát és a feleket az egyezség aláírása érdekében átirányítja az általuk kijelölt közjegyzőhöz vagy a bíróság által kijelölt közjegyzőhöz, ha a felek a közjegyző személyében nem tudtak megállapodni (az 1988. augusztus 29-i törvény 4. cikkének harmadik bekezdése). Az ingatlant megszerző személy az átvételi okirat aláírásától számított 10 évig nem értékesítheti az ingatlant, kivéve valamely olyan fontos okból, amelyet a családjogi bíróság előzetesen megalapozottnak talált (az 1988. augusztus 29-i törvény 6. cikkének első bekezdése).
- Kis értékű hagyatékok megszerzése: az eljárás nagyrészt egyezik a mezőgazdasági üzem átvételére vonatkozó eljárással (az 1900. május 16-i törvény 4. cikkének harmadik és ötödik bekezdése). Az egyetlen különbség azt az időtartamot érinti, ameddig az átvett vagyontárgy nem értékesíthető, amely az átvételi okirat aláírásától számított öt év, kivéve valamely olyan fontos okból, amelyet a családjogi bíróság előzetesen megalapozottnak talált (az 1900. május 16-i törvény 5. cikke).

Ennek a lapnak a különböző nyelvi változatait az Európai Igazságügyi Hálózat tagállami kapcsolattartói tartják fenn. Az Európai Bizottság szolgálata készíti el a fordításokat a többi nyelvre. Előfordulhat, hogy az eredeti dokumentumon az illetékes tagállami hatóság által végzett változtatásokat a fordítások még nem tükrözik. Sem az Európai Igazságügyi Hálózat, sem a Bizottság nem vállal semmilyen felelősséget, illetve kötelezettséget az e dokumentumban közzétett vagy hivatkozott információk és adatok tekintetében. Az ezen oldalért felelős tagállam szerzői jogi szabályait a Jogi nyilatkozatban tekintheti meg.